

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: MAY – 2026
SECOND SEMESTER

Subject: Gender Studies-II (SOCMJJC-203)

Date: 11/05/2026

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

1. Examine the social construction of gender.
2. Examine the reasons of increasing participation of women in unorganised sector
3. Explain the concept of the feminist movement and describe the different waves of feminism
4. Discuss the role of women in social reform movements.
5. Explain the contribution of women in agrarian movements and analyze their impact on rural society.
6. Critically discuss the 'body politics' as one of the dimensions of gender inequality.

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

1. Explain the Marxist feminist theory
2. Explain the eco-feminism
3. Explain the Dalit feminism
4. Discuss how gender and disability intersect and explain the challenges faced by persons with disabilities, especially women, in society
5. Write a detailed note on issue of female foeticide in India
6. Elucidate the practice of Honour Killings in Indian Society

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

१. लिंगभावाच्या सामाजिक निर्मितीचे परीक्षण करा.
२. असंगठित क्षेत्रात महिलांच्या वाढत्या सहभागाच्या कारणांचे परीक्षण करा.
३. स्त्रीवादी चळवळीची संकल्पना स्पष्ट करून स्त्रीवादाच्या विविध लहरींचे वर्णन करा.
४. सामाजिक सुधारणा चळवळींमध्ये महिलांच्या भूमिकेची चर्चा करा.
५. कृषक चळवळींमध्ये स्त्रियांचे योगदान स्पष्ट करून ग्रामीण समाजावर होणाऱ्या त्यांच्या प्रभावाचे विश्लेषण करा.
६. लैंगिक असमानतेचे एक परिमाण म्हणून 'शरीराचे राजकारण' यांवर टीकात्मपणे चर्चा करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

१. मार्क्सवादी स्त्रीवादी सिद्धांत स्पष्ट करा.
२. पर्यावरण-स्त्रीवादाचे स्पष्टीकरण द्या
३. दलित स्त्रीवादाचे स्पष्टीकरण द्या.
४. लिंगभाव आणि अपंगत्व एकमेकांना कसे छेदतात यावर चर्चा करा. समाजातील अपंग व्यक्तींना, विशेषतः महिलांना भेडसावणाऱ्या आव्हानांचे स्पष्टीकरण द्या.
५. भारतातील स्त्री-भ्रूणहत्येच्या मुद्द्यावर सविस्तर टिपणी करा.
६. भारतीय समाजात प्रतिष्ठेपायी उद्धवणारे मृत्यु (ऑनर किलिंग) ची प्रथा स्पष्ट करा.